

Marko Novak

POD OBLAKI EDNA

I.

Barbi Kataliniću-Riki

Vi morda ne veste, moji rajski otoki:
 Krk, Cres in Lošinj, pred viharji varno skriti
 v srebrni pesek, luno in šumečo peno,
 kot trije prijatelji v Kvarnerju, trije sovrstniki
 v zavetju Snježnika očaka in matere Učke;
 vi gotovo ne veste v svojem baržunastem sijaju,
 naplavljenem s sončnimi valovi, najlepšimi časi,
 kamor ste me kot sebi enakega, tujega otroka,
 vzeli medse pod ciprese, morske zvezde,
 vile, školjke, barke, jame bisernice, rake;
 vi, ki ste mi že malemu s soljo s širnih morij
 narisali v kri edino Zemljo nedeljivih obzorij,
 bolje, da ne veste, še vsi srečni v vašem Ednu,
 da so nas polbratene ločili iz pohlepa
 – en sam spomin, en paradiž, v dva svetova,
 kjer jaz danes zopet tekam za galebi v zaliv,
 da bi čofotal, norel, se šprical z vami v vodi,
 pa sem zdaj odcépljen v dva domova,
 kot je lahko le tujec v lastnem rajju.

II.

Reka, Opatija, Mošćenička Draga – trikotnik
 čarovnije iz gladine, pečene na ražnju sonca
 in tkane iz finih, svilnatih škržatnih strun.

Pred teboj stojim kot kak Slovan,
 ki je prvič ugledal morje in si ga skoz
 špiljo časa vлил za čer najgloblje vase.
 Naveličan ravnih polj iz tavajoče duše
 izstopam vate, mediteranski Luxor,

v piramido med boki peska in soli,
 črno v svoji sredi iz nepojasnjenih globin,
 da se skozi okno iz vročine in zraka
 v svoji vasici, Dragi, podružnici nebes
 čez smrad postanih rakov, rib in školjk,
 flaš razlitega belega, poceni vina,
 nagibam ljubiti z angelskimi jadrnicami, valovi,
 ki mi jih ti, sirena s polizanimi lasmi,
 odpiraš jutra, še nedotaknjena od mrež,
 za polkni pol zaspanih, še pijanih vek.

III.

Tudi na tem koncu zemlje,
 spakiranega tisočletja v vodne kaplje,
 si ti, ženska, žlahtna morska njiva,
 še vedno edini pravi dom
 za naša, moška, od bučanja posoljena rebra,
 za rt, ki ga sezuva pena in odnaša
 v nevidno, nerazumljivo žrelo,
 za naš pesek, polzeč v črno plimo
 in za njo v praznino.

Po kamnih, valovitih prstih,
 po hrbtu zore med obalnimi boki
 jezdim na šumečem konju k tvojemu privezu,
 se sprehajam z jezikom
 po drstišču rib in znoja,
 po raztegnjenem grebenu, tvojem vratu,
 in še globlje od potrebe po vrnitvi,
 držeč se za kobiljim repom grive,
 zakoračim v tvoj vroči nimfni pesek.

Vem, da mi sama daješ več,
 kot si kdaj upam sam vzeti:
 ko iz školjkinega ušesa srkam tvoj opoj,
 ti kot Odisej, z zalitimi ušesi,
 sirena egejskega ladjevja,
 lezem iz vulkana pod tvoji topli lici,
 da razvozljam poslednji stik
 viharne duše in razburkanega telesa,
 da slišim topotanje morja bližje
 od štrbunkov svojega imena.

Kaj sva drugega kot dva kipeča kipa,
 zlita v en sam oceanski zmenek,
 kjer naju pljuski z vetrom
 raztelešajo v zračne pore, spuščajo v galebe,
 zibajo v čolnih, ližejo iz kock soli v soline,
 in iz robov hlapečih obrisov
 srkajo nazaj v središče alg
 – brez skal in brez oboda?

Ločena se združiva,
 združena razideva
 in zopet snideva med modrimi rameni,
 ki molijo iz nebesno-vodnega telesa
 in mólijo, kot raki z odprtimi kleščami, v nebesa,
 kjer nama morje pluje čez sidrišče glav,
 da jaz kot val z belo kapo,
 zajašem tebe, val pred sabo,
 porinem ocean v pljusk jutra,
 novega začetka.

Ko me en sam tvoj nenaučeni, lahni gib dlani
 zaustavi v nestrpnem teku
 po spolzkih obzorjih
 in me najtrše lupine samega sebe povsem olupi,
 te zdaj prvič izpod nebesnih rjuh
 odkrivam takšno, kot si,
 nepobrita morska mačka,
 v svoji nenarejeni, od kapljic in globin,
 podárjeni lepoti.

IV.

Živi, spolzki kamenčki rojevajo stopala,
 ko se sprehajava, dotikajoči se, drhteči koži
 po razbeljeni, v nebesnem situ presajeni plaži.
 Dva molka, ki ne znata več molčati,
 dva oblaka, ki kopljeta z lopatkami po svodu
 in si srebrno mivko čez elastiko obzorja
 stresata pod spodnje hlače.
 Dve galebji lahki, odvrženi peresi,
 dve prepletajoči se, sikajoči, zviti kači,
 dve že davno ustrojene, nagi, zlati dlačiči
 z jasnine Afroditega bedra.
 Dve nuni, dva meniha z negovanimi telesi,
 ki ju več ne briga robantenje bogov

z neke barke, od vetra gnane iz zaliva,
 ko se skrita pred turisti in roparji duš
 sama z odprtim morjem v lobanji,
 z brljenjem skritega v školjki, v kotanji,
 dve trupli, dva jezika, dva plazova vode
 zveževa, zaveževa z vrvjo iz sonca
 in vrževa s krova ob skupnem recitiranju
 najinih povsem oddaljenih imen,
 kot dve ljubeči, objemajoči se, skali,
 dva težka, toneča v globine kamna,
 v notranji pljusk, vrtinec iz svetlobe,
 in se zbudiva, brodolomca, odrgnjena
 od alg, od rib, od kock sladkorja
 v novem jutru, pod streho v novem valu
 kot ena senca, ena sled in ena rasa
 na drugi plaži, drugi obali, v drugem času.

V.

Skloni se še nižje name, morski oblak,
 večer skrivnosten v s čipkami obdani Opatiji,
 da lahko prislonim svoj komolec nate
 in se stegnem čez nebesni, plutovinast šank,
 ki kot trenutek plava na trebuhu oceana,
 odgrniti svilo, poškiliti večnosti pod krilo,
 ko se čez svod v pasu pripogne v hladilnik
 in mi pivcu klecne v kolenih linearnost,
 ko mi točajka črnolasa, z dolgimi valovi,
 brez modrca na sebi, brez kazalca,
 z oblinami obljubljenih večernih plaž,
 s kretnjo kontinenta iz nebes servira pivo,
 raztopljeno s soljo in razsvetljeno z limono,
 da se z razbeljenimi ustnicami
 čez na vrhu neprozorno belo peno
 iz šumenja, iz kipenja zibajoče čaše
 prebijem v vse bolj svetlečo, ženo,
 da iz nje na dušek, že od vonjev ves obdan,
 odmerim svoj požirek časa vase.

VI.

Kot stara si devica, Opatija bela,
 nuna v bikinkah iz galebovega krila,
 stara tovarišica, ki si mi nedolžnost

z zalivom zlila in preko zimzelene table
s kredo avstro-ogrskih sprehajališč, hotelov,
zlepila čez Reko in Jadrán v ocean,
da se tja moram vračati spet znova in znova,
kot kak ostareli tujec z zahoda,
ki je nekoč pomočil palec svoje nôge
čez gladino nezasidranega groba.
Tam me del sebe pričakuje pred kafičem,
da se kot popoldán prisedem k mizi opoldneva
in za zajtrk z jutrom ob espresso svojega večera
malce z usedlinami sladkorja pokramljam,
ko pod senčnikom izbranega trenutka,
zakupljenega v zapirajočem se lokalu časa,
vsaj za hip v popolni družbi dneva
preživim en sam in cel svoj dan.